

SZÓTÁRSZEMLE

Szabó Dávid – Kis Tamás (szerk.)

Szlang és lexikográfia

Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012. 209 p.
ISBN: 978-963-318-240-6

A tanulmánygyűjtemény a *Szlangkutatás* sorozat 8. köteteként jelent meg azzal a céllal, hogy bemutassa a magyar, francia, német és angol szlengszótár-irodalmat. A szerzők jól ismerik az adott nyelvterület szlenggel kapcsolatos kutatásait és az ott megjelent szlengszótárakat, illetve saját maguk is készítettek már ilyet.

Az első tanulmány Kis Tamás *A magyar szlengszótárakról* című írása (7–53), amely áttekinti a hazai szlengkutatás történetét. A magyar szlengkutatás kezdetei az 1980-as évekre nyúlnak vissza, fellendülése a rendszerváltás után következett be, 2005 óta pedig konferenciákat is rendeznek a témában. A cikk írásának idején már 57 magyar egy-, illetve kétnyelvű szlengszótár létezett, ám a szlengkutatásról csak nagyon kevés mű jelent meg.

A tanulmány a konkrét szótárak csoportosítása előtt tisztázza, mit ért *szótár* és *szójegyzék* alatt (ez utóbbi nem önálló kötet). A cikk további részében 57 kiadott és további négy befejezett, de ki nem adott szótárról esik szó; a szerző online szótárakkal nem foglalkozik. A következő tisztázandó kérdés az volt, mi számít *magyar* szlengszótárnak. A szerző az idegen nyelvű szlang címszavakat magyar köznyelven magyarázó szótárakat is beveszi a vizsgálódásába. Így az elemzésbe került szótárak vegyes képet mutatnak, a szerzőik között pedig diákok, volt elítéltek, amatőr gyűjtők és lexikográfus szakemberek is találhatók.

A következő részben a szlengszótárak készítésének kérdéseibe pillantunk bele. Mi a szótár tárgya, azaz mi tartozik a szlengbe? Mi a forrás, honnan gyűjtik a címszavakat? Mi a cél? Egy- vagy kétnyelvű legyen? Hogyan kapcsolódik ez a nyelvműveléshez? Milyen legyen a szócikkek szerkezete?

E kérdések tárgyalása után a cikk rátér a magyar szlengszótárak csoportosítására: kategóriákat állít fel a szleng típusa szerint (közszleng, helyi szleng, szakszleng). Az ismertetett szótárak több mint fele a szakszlengszótár kategóriájába tartozik: diáknyelvi, tolvajnyelvi, katonai, börtön- és informatikai szleng a témájuk. Az általános szlengszótárak között egy- és többnyelvű, értelmező, szinonima-, etimológiai, történeti és frazeológiai szótárakat is találunk. A kétnyelvű szótárak többsége angol–magyar, de van német, orosz és francia szlengfeldolgozó szótár is a piacon. Minden felsorolt szótárról rövid ismertetést olvashatunk, amelyet számos érdekes példa tesz élvezetessé.

A tanulmány zárásaként a szlengszótárak jövőjéről kaphatunk képet. A szerző szerint a jövőben továbbra is a szórakoztató célú, elsősorban az ifjúsági nyelvi szócikkeket tartalmazó szótárak fognak dominálni, és egyre több lesz a kétnyelvű szlengszótár is. A kisebb csoportok nyelvezetét (például egy-egy sportág vagy a kábítószer-fogyasztók szlengjét) feldolgozó szótárak is valószínűleg előretörnek. A szerző hiányolja a szépirodalmi szleng felölölő szótártípust, amelyben a műfordításokban alkalmazott megoldásokat lehetne összegyűjteni; valamint a regionális szlengszótárakat. Végül szorgalmazza, hogy a már összegyűjtött szlenganyagot nyilvánosan hozzáférhetővé kellene tenni egy szakmailag ellenőrzött, elektronikus adatbázisban. A tanulmányt impozáns, kilencoldalas irodalomjegyzék zárja, ahol minden tárgyalt szlengszótárat, valamint az említett szójegyzékeket és a szlengkutatással foglalkozó publikációkat is megtaláljuk.

A második tanulmány Szabó Dávid *Három fontos szótár (Napjaink francia argószótárjai)* című írása (55–76), mely három mai francia szótár részletes elemzésére épül. Bemutatja a szótárak felépítését és alapelveit, kitérve napjaink francia szlengkutatására gyakorolt fon-

tosabb hatásaikra is. A részletes elemzés előtt a francia argósztórák történetének mérföldköveit ismerteti röviden a szerző. Az összesen kilenc, más-más szempontból jelentősnek érzett szótár a 17. század elejétől napjainkig enged betekintést a szótárírás rejtelmeibe és fejlődésébe, átfogó képet adva így a francia argósztárírás történetéről. A szerző már a fejezet elején jelzi, hogy a három és fél évszázadot felölelő áttekintése erősen szelektív. Bemutatja többek között az Olivier Chéreaunak tulajdonított első „valódi” argósztórárt (*Le jargon ou langage de l'argot réformé* 1628), Alfred Delvau nyelvészi alapossgal elkészített *Dictionnaire de la langue verte* (1866) című munkáját, amelynek legnagyobb újítása, hogy megkülönbözteti az alvilági argót és a városi népnyelvet, feltünteteti továbbá a szavak etimológiáját és használói körét is. Napjainkhoz közeledve szó esik az Esnaul Gaston nevéhez fűződő *Dictionnaire historique des argots français* (1965) című szótárról is, amely egyike a kor legmegbízhatóbb műveinek. A több évszázadon átívelő és a francia argólexikográfia mérföldköveit röviden bemutató első rész végén napjaink leginkább elismert internetes szótárát, a *Le dictionnaire de la zone-t* ismerhetjük meg.

A tanulmány második része három, a mai francia szlengkutatás szempontjából meghatározó jelentőségű szótárat mutat be. A legkorábbi majd három évtizeddel ezelőtt, 1980-ban, a Cellard és Rey szerzőpáros munkája eredményeként, *Dictionnaire du français non conventionnel* címmel jelent meg először. A szótár ismertetése mellett a szerző mélyebb összehasonlító-értékelő elemzésre törekszik, és külön figyelmet szentel a szleng definiálásának, a behatárolás nehézségeinek, a szleng mint jelenség összetettségének. A kizárólag írott korpuszra támaszkodó szótár rendkívül alapos, az apró részleteket is feltáró elemzés komoly munkát követelt meg a szerzőtől.

Az időrendben második *Dictionnaire de l'argot* (1990) szótárt bemutató alfejezet a szótár anyagának behatárolásával és szócikkjeinek definíciójával kapcsolatos problémákon

túl kiemeli a különböző kiadások részletes és pontos használati útmutatóit. A szerző témában való jártasságát jelzi az a tény is, hogy a vizsgálódás középpontjába állított problémákat, az anyaggyűjtés tisztázatlan körülményeit és az írott dokumentumok kizárólagos használatát átfogóan, komplex módon elemzi, arra a következtetésre jutva, hogy a szótár leginkább történeti argósztárként fogható fel. A mű erősségei között említi a rendkívül gazdag példaanyagot, a szépirodalmi művekből, dalszövegből és újságból pontosan hivatkozott idézetek mennyiségét, a szócikkek végén feltüntetett etimológiai utalásokat, illetőleg magyarázatokat.

Goudaillier *Comment tu tchatches! Dictionnaire du français contemporain des cités* (1997) című szótára a két fentebb bemutatott szótárral ellentétben jelentős részben élőnyelvi kutatáson alapul, kizárólag szinkrón anyagot tartalmaz, és nem a tág értelemben vett francia argó/szleng, hanem egy konkrét szlengváltozat bemutatására törekszik. Bár az elemzés terjedelmi korlátok miatt nem foghatja át az anyaggyűjtés teljes körét, az elemzésben szereplő számos példa és megállapítás által kirajzolódik a jellemzően párizsi szóanyagban felbukkanó déli kifejezések problémaköre, és a vizsgált szlengváltozat szinkrón nyelvészeti-lexikográfiai leírása is.

Összességében a részletekbe menő elemzések nemcsak a vázolt törekvések eredményességét ígérik, hanem segítséget nyújtanak a mai szlengszótárak problémáinak komplex megértéséhez a különböző elemzési megoldások bemutatásával.

A német nyelvterülettel foglalkozó, *A német szleng és lexikográfiája* című tanulmány (77–110) írója Pátrovics Péter, aki a 2004-ben Magyarországon elsőként megjelenő kétnyelvű *Német szlengszótár* szerzője is.

Mivel a német nyelv társadalmi szempontból vertikálisan és horizontálisan, valamint területileg is erősen tagolt, ezért a szlenget leggyakrabban bizonyos társadalmi csoportok nyelvhasználati szokásaival azonosítják, vagy egy-egy földrajzi egység területén használt

nyelvváltozatként értelmezik. A szlenggel kapcsolatos nyelvészeti kutatások során a legtöbb figyelmet az ifjúsági nyelvnek (Jugend-sprache) és a tolvajnyelvnek (Rotwelsch) szentelik a szakemberek, mivel ezek a köznyelvre és az irodalmi nyelvre gyakorolt hatásuk miatt történetileg is meghatározóak voltak. A szerző részletesen ismerteti az ifjúsági nyelv sajátosságait. Különbséget tesz a nemek szerinti szlenghasználatban, felsorolja a leggyakrabban érintett témákat, és 12 csoportba sorolja azokat a nyelvi eszközöket, amelyekkel az újabb és újabb lexikai egységek létrejönnek, illetve a már meglévők új jelentést kapnak, hiszen a szleng elsősorban szókinszbeli eltérést jelent a köznyelvvél egybevetve.

Ennek a különleges szókinsznek az összegyűjtése és szótárformában történő megjelentetése hosszú múltra tekint vissza. A második részben a szerző három időszakra bontja a szlengszótárak történetét. Az első korszak a kezdetektől 1900-ig tart, a második 1900-tól 1970-ig, a harmadik pedig az 1980-tól napjainkig tartó időszakot foglalja magába. Az első jelentősebb munkák a tolvajnyelvvél kapcsolatban már a 16. század első felében megjelentek, a diákok szókinszét tartalmazó szótárak pedig a 18. század közepétől láttak napvilágot. A 20. század elejétől jelentős nyelvészeti kutatások kezdődtek az ifjúsági nyelvre vonatkozóan, melyek eredményeként tanulmányok és tudományos igényességgel összeállított szótárak jelentek meg. A harmadik időszak elejét az egynyelvű értelmező szótár jellegű kiadványok uralták, ahol a lexikai egységek szövegekörnyezetbe helyezve is megtalálhatók, sőt új szóalakok esetén a képzés logikai hátterét is megismerheti az olvasó. A szerző szerint így az is lehetővé válik a szótár használója számára, „hogy megismerkedjen a német ifjúsági nyelvben kódolt sajátos nyelvi világgal” (93).

2001-től a PONS Kiadó merőben új stratégiát választott. Általános és középiskolások számára írtak ki pályázatot, hogy a számukra legérdekesebb szavakat küldjék el a kiadónak, amely minden évben kiadja azokat. A szótá-

rak cenzúrázatlan formában tartalmazzák a beérkezett lexikai egységeket, a címszavak ábécérendben találhatóak. A szótárak struktúrája az évek alatt sokat változott, amiről a tanulmányban részletesen olvashatunk. 2011-ben az elmúlt tíz év anyagából válogatott szókinszre támaszkodva már egy összefoglaló, tematikus szótár készült.

A PONS Kiadó üzleti sikereinek hatására más nagy, hagyományosan szótárkiadással foglalkozó vállalkozások (például Langenscheidt, Duden) is megjelentetnek hasonló, évenként frissülő szókinszre alapozott ifjúsági nyelvi szótárakat. Itt azonban a megbízott szerkesztő gyűjti az anyagot, és ez kevésbé tűnik autentikusnak, mint a PONS adatgyűjtési módszere. A szerző végül ismerteti egy német internetes nyelvvél foglalkozó lexikont, és bemutat még néhány olyan szótárt, amelyek 1980-tól napjainkig a Bécsben beszélt speciális német nyelvváltozat szókinszét dolgozzák fel.

Pátrovics Péter tanulmánya hasznos olvasmány a német szleng iránt érdeklődők számára, és fontos információkat szolgáltat azoknak is, akik nyelvtanárként vagy kutatóként foglalkoznak a témával. Az utóbbi időben megjelent szótárak részletes bemutatása lehetővé teszi az olvasó számára, hogy az érdeklődésének és igényeinek megfelelő kötetet tudja kiválasztani. A szerző az elmondottakat gazdagon illusztrálja az ismertetett szótárakból származó példákkal, a tanulmány végén pedig kilencoldalny irodalomjegyzék áll azok rendelkezésére, akik még jobban el szeretnének mélyedni a témában.

A következő tanulmány Julie Coleman írása *Angol szleng- és tolvajnyelvi szótárak* címmel (111–147). A szerző az angol szlengszótár-történet legjelentősebb kutatója, saját adatbázisában 500-nál több szleng- és tolvajnyelvi szótár található. Ez a tanulmány is a ’szleng’ körüljárásával, meghatározásával kezdődik, majd bemutatja az angol szlengszótárak történetét a kezdetektől napjainkig.

A tanulmány a jelentősebb szótárakból teljes szócikkeket mutat be, ezeken keresztül

követhetjük figyelemmel a lexikográfiai megközelítés megjelenését, majd egyre szakmaibb szótárakkal találkozhatunk: fokozatosan megjelenik a szócikkekben az idézet/példamondát és az etimológia. A 19. század végén adják ki az első összehasonlító, azaz kétnyelvű (angol–német) szlengszótárt, amelyet egy francia–angol kötet követ.

Az angol szlengszótártörténet következő állomása a történeti szlengszótárak, amelyek a szleng kifejezés eredetére és első felbuklására vonatkozó információkat is tartalmaznak. Az újabb megközelítés szociológiai jellegű: ezen szótárak anyagát résztvevő megfigyeléssel gyűjtötték újságírók vagy társadalomtudósok. Különösen érdekes annak a szociológus házaspárnak a története, akik erotikus táncosnőnek, illetve stricinek adták ki magukat, és így épültek be a fekete alvilágba; a kutatásnak csak mellékterméke volt az adatközlők nyelvhasználatát bemutató glosszárrium. A börtönszlenget gyakran elítélték dolgozták fel.

A következő részben a szerző az amerikai és ausztrál szlengszótárak történetét ismerteti, majd áttér a fordított irányú szótárakra. Ezek köznyelvi angol címszavakhoz és kifejezésekhez rendelve mutatják be a szlenget, bár nehezen lehet megtalálni bennük a szlengkifejezéseket, mert esetleges, hogy milyen címszó alá kerültek. A két világháború közötti időszakra a katonai szlenget (gyakran humorosan) feldolgozó szótárak térhódítása volt jellemző.

A történeti áttekintés végén a szerző ismerteti az ifjúsági, iskolai szlengszótárakat, amelyekben fiatalok bizonyos csoportja által használt, az identitásuk központi elemeként szereplő szlenget gyűjtötték össze. Ezután a modern, humoros, teljességre nem törekvő szlengszótárakat ismerhetjük meg, majd szó esik az online szlengszótárakról is. Ez utóbbiak gyakran egyszerű szöszedetek, amelyeket a felhasználók új meghatározásokkal vagy új címszavakkal szabadon (gyakran mindenemű ellenőrzés nélkül) bővíthetnek.

A tanulmány útmutatások sorával zárul. Tanácsot kapunk arra vonatkozólag, hogy a ren-

geteg elérhető szlengszótárban hogyan nézünk utána egy keresett kifejezésnek; ha egyetlen szlengszótárat akarunk megvásárolni, melyik legyen az; mi ajánlott kutatóknak; és melyik a legjobb online szlengszótár. A tanulmányt több mint 120 tételes irodalomjegyzék zárja, ahol minden említett szótár adata megtalálható, sőt a címek magyar fordítása is.

Cseresnyési László *Tabuszavak az angol kultúrában és a lexikográfiában* című tanulmánya (149–178) bemutatja, miként alakult a szlengszótárak története azon sokáig elfogadott nézet óta, hogy a szótár egyben nyelv-művelő és erkölcsvédő eszköz (azaz illetlen szavak nem kerülhetnek bele, vagy ha mégis, azokat csak nagyon homályosan lehet meghatározni).

A cikk áttekinti a brit és amerikai lexikográfia történetének fontosabb állomásait a 11. századi első latin–angol glosszárriumtól a többkötetes egynyelvű szótárakon át napjainkig, melynek során az is kiderül, mely munkákban hogyan kezelték a szlenget. Különösen érdekessé teszi a tanulmányt, hogy a legjelentősebb lexikográfusok állásfoglalását eredeti idézetekkel is szemlélteti. Megtudjuk például, hogy Noah Webster amerikai szótáríró kifogásolt egyes Shakespeare által használt szavakat, sőt még a Bibliát is „cenzúrázta”. Ez a szellemség sokáig tovább élt a Merriam-Webster szótárakban: 1961-ben a 3. kiadásból a kiadó elnöke személyesen húzta ki a nyomtatás előtti utolsó pillanatban a *fuck* szót.

A szlengszavak megjelentetése a szótárakban felveti a stílusminősítések kérdéskörét. A szótári definíciókban fellelhető minősítéseket általában ugyanis taláalomra társítják a szlengszavakhoz, és az egyes stílusok közötti különbségeket nagyon nehéz megragadni.

A következő részben még inkább visszamegyünk az időben: az ókori római nyelvhasználatból tekintünk át példákat tabuszavakra és eufemizmusokra, ezzel is cáfolva azokat az elképzeléseket, melyek szerint régen obszcén szavak nem is léteztek.

A szerző elméleti síkon folytatja: meghatározza a konnotatív tabu (a konkrét nyelvi

forma tiltása) és a denotatív tabu (bizonyos témákról való beszélés) fogalmát. Tisztázza a kontaminációt is: „egy nyelvi forma pejoratív jelentésváltozása, tabusodása” (156). Figyelembe kell azt is venni, ki számára, kitől és milyen helyzetben számít egy kifejezés trágárnak vagy tabunak, hiszen például a *nigga*, *nigger* nagyon sok helyzetben sértő, azonban a feketék egymás közötti bizalmas helyzetben gyakran használják.

A tanulmány negyedik része a nemiséggel kapcsolatos angol szavak jelentésének és megítélésének változását tekinti át, és számos példát idéz Chaucertől. A következő rész ismét elméletibb, témája az eufemizmus. Egy szó tabuvá válásának folyamata: bizonyos szó, hangalak (azaz jelölő) átveszi a jelölthöz (azaz egy cselekvéshez, helyzethez vagy tárgyhoz) kapcsolódó negatív asszociációkat, így telítődik a dologhoz kapcsolódó negatív megítéléssel. Az ilyen szavak használatát háromféleképpen kerülhetjük el: dekontextualizációval (hivatalos kifejezés használata köznapi beszédhelyzetben), kódolással (tkp. a hangalak torzítása vagy hasonló hangzású szó használata a tabu helyett) és diszfemizmussal (még nyersebb vagy profánabb kifejezés használata). Ezeket az eljárásokat a szerző sorra meghatározza, több alesetét is felvázolja, és számos angol és magyar (sőt helyenként japán) nyelvű példával illusztrálja, így a nyelvészeti szakkifejezéseket nem ismerő olvasó is átláthatja az eufemizmusok rendszerét.

Azt a folyamatot, amelyben egy kifejezés kontaminálódik, majd felváltja egy megfelelőbb, idővel ez is stigmatizálódik, stb., eufemisztikus adekvációnak nevezzük (köznapi megfogalmazásban ez az eufemizmus taposómalma). Példaként a fogyatékoság megnevezésére használt kifejezések gyors cserélődését, valamint a származás, hovatartozás megjelölésére használt szavak alkalmazásával kapcsolatos bizonytalanságokat tekintjük át. A szerző következtetése, hogy maga az érintett csoport joga eldönteni, mely kifejezést találja sértőnek, és melyiket támogatja. Ennek sajátos megvalósulása az ún. visszavétel, ami-

kor egy korábban stigmatizált nevet a csoport felvállal, és az identitásának kifejezésére használ (például az angolban a *queer*, ami régebben a homoszexuálisok gúnyos megnevezése volt, ma pedig büszkén viselik).

Zárásként a szerző kijelöli a téma továbbgondolásának irányát, megosztja velünk gondolatait a kommunikáció modelljéről (a megnyilatkozások mögött rejlő kommunikatív szándék, identitás és előfeltevések rendszere) és a pragmatikában ismert relevanciaelméletéről.

Jonathon Green, az angolszász szlengszótárkészítők legnevesebbike szubjektív módon tekint végig saját pályája és az angol szlengszótárírás tanulságain, bemutatva egy szlengszótáríró több évtized alatt felgyűlt gondolatait (*A szlengről komolyan. Egy szlengszótáríró gondolatai*, 179–206). Értékeli az angolszász szlengszótárírás eredményeit, és szakszerű rendszerezésben méltatja a változásokat, fejlődési irányokat. Az önértékelésként is felfogható cikk rávilágít a szótárak eszmei értékeire (180). A könyveket és a szavakat mint a *mesterember szerszáma*it tárgyalja a szerző, kiemelve a szótárak közvetlen alkalmazhatóságát és kimeríthetlenségét, melyet a legfontosabb modern eszköz, a számítógép is csak kiegészíteni tud. A lexikográfia nem szolgál dinasztiaikkal, a szótárírók általában névtelenek maradtak, különösen azok, akik figyelmüket a szleng (a marginális személyektől származó marginális szókészlet) felé fordították. A saját foglalkozásáról kialakított meglehetősen szarkasztikus véleményt, a kiadó és a szótár mindig terhes viszonyának leírását, illetve a szótárkészítők hierarchiáját bemutató negatív képet a lexikográfus szinonimájaként alkalmazott *mesterember* kifejezés enyhíti.

Mi is a szleng? A szerző erre a kérdésre igen sokféle választ ad írásában. Meglátása szerint lehetetlen egyetlen rövid definícióval felelni, inkább az idevágó negatív (szemtelen, gúnyos, szkeptikus a szabályokkal) és pozitív (élénk, kreatív, szellemes és nyitott) jelenségek áttekintésével igyekszik kielégítő választ

adni, és rámutatni a szleng lényegi vonásaira és a szinonimák sokszínűségére. Ezt követően a szerző részletesen kidolgozza a *szleng* terminus etimológiáját és legkülönbözőbb definícióit: „A szleng a szegény ember költészeté” (191), „A szleng az a fajta beszéd, amely lekicsinyli azt, amit közvetít” (196), „A szleng nem nyelv, csupán szókinccs [...] a gyengébb fél szókinccse” (197).

Összefoglaló értékelésként megállapítható, hogy a szleng erejét a szókinccset alkotó egyéni kifejezések mulandóságával ellentétben a témák állandósága biztosítja.

*B. Papp Eszter, Novák Barnabás
és Zabóné Varga Irén*

TINTA KÖNYVKIADÓ

HARMATI GÁBOR

OROSZ IGE

Több mint 1600 ige alakjai, vonzatai, jelentése példamondatokkal

500 oldal, 3990 Ft

Szótár – segédkönyv. Ezt olvashatjuk az előlapon.

Az *Orosz ige* betölti mind a szótár, mind a segédkönyv funkcióját: azok számára, akik meg akarnak tanulni oroszul, és egy „felhasználóbarát”, az igéket rendszerben – a magyar anyanyelvűek számára is jól érthetően – feldolgozó könyvet keresnek, ez a megfelelő kiadvány. Kezdők (A1), középhaladók (A2–B1) és haladók (B2–C2) is haszonnal forgathatják ezt a könyvet.

A szótár – segédkönyv újdonsága, hogy az igék, igepárok különböző alakjait (jelen idő, múlt idő, felszólító mód, négy melléknévi igenév, határozói igenév) a hangsúlyjelölésekkel együtt egy-egy jól átlátható táblázatba foglalja. Ugyanitt találjuk az igék főbb jelentéseit és vonzataikat is. Nincs szükség arra, hogy a folyószövegű szócikket böngésszük ahhoz, hogy a megfelelő igealakokat megtaláljuk. A táblázatok alatt található orosz példamondatok és fordításaik segítenek bennünket az egyes igék használatának megértésében és gyakorlásában.

Az a vizuális segítség, amelyet ez a szótár – segédkönyv ad a táblázatok kialakításával, a hangsúlyok egyértelmű jelölésével, valamint a példamondatok elrendezésével, könnyen felidézhetővé teszi a mindenkori szóalakokat, és egyszerűen irányítja rá a figyelmet az orosz nyelv kiejtési szabályaira vagy éppen szabálytalanságaira.

Megvásárolható a kiadóban:

TINTA KÖNYVKIADÓ

1116 Budapest, Kondorosi út 17.; Tel.: (1) 371-0501; fax: (1) 371-0502

E-mail: info@tintakiado.hu; honlap: www.tintakiado.hu